

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek, Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pletiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 81. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy órára — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1911.

XL. évfolyam 65. szám.

Hétfő, március 20.

Hipokrizis.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, március 19.

Tisza István emlékező beszéde után, melyet a delegációban mondott és amelyben a választói reform kérdését is fejtegette, az ellenzék nagy dir-durral nekiment a kormánynak és pártjának, hogy nyilatkozzék, mi az álláspontja a választói jog kérdésében.

Azt hitette volna a naiv szemlélő, hogy ezek az urak csakugyan nincsenek tisztába a kormány szándékaival a választói reformot illetően.

A viszonyokkal ismerősök azonban tudták, hogy itt nem arról van szó, hogy kitudódjék a kormány álláspontja, melyet mindenki ismer, hanem az, hogy ki ne tudódjék, mi az ellenzék álláspontja. A régi recipe szerint történt ez a dolog, melyet abban foglalt össze egy cinikus diplomata, hogyha azt akarod, hogy elterelődjék a figyelem rossz belpolitikáról, kezdj külpolitikai bonyodalmat.

Az ellenzéki mesterkedés azonban nem használt. Aminthogy külpolitikai zavarokkal nem lehet jobbá tenni a rossz belpolitikát, a gyakorlott szem észrevette, hogy az ellenzék sorában a választói jog körül bajok vannak. Nincs meg az egyetértés még a főkérdésben sem.

A legújabb események ezt fényesen igazolják. Nem is szólunk arról, hogy a Justh-párt éles ellentétben áll e kérdéssel vonatkozólag a Kossuth-párttal. De magában a Kossuth-pártban sincs meg az egyetértés. A párt felhivatalosa csak nem rég jelentette ki, hogy a titkos szavazás híve. Erre Kossuth Ferenc megírta, hogy neki nem kell titkosság, a párt agrárius csoportja pedig jelezte, hogy neki még az általános választói jog sem kell. Ugyanígy a helyzet a néppártban, Simonyi-Semadam azt fejtegette a képviselőházban, hogy nem fogadna el semmiféle radikális választójogi reformot, mire Huszár Károly többed magával úgy határozott, hogy de bizony, nekik csak a radikális reform kell.

Szóval, amikor az ellenzék oly lázasan igyekezett kimutatni az ellentéteket a munkapártban, bebizonyosodott a régi tétel, hogy mindenki söpörjön a maga ajtaja előtt, de különösen ajánlatos, ha ezt az ellenzék teszi, amelynek nagyon sok a söpörni valója.

A kormány és a munkapárt álláspontja tiszta és világos. Általános választói jog a nemzeti szempontok teljes megvédésével, az intelligencia jogosult vezető szerepének biztosításával, de a gyűlöletes, a polgári egyenjogúságra ütköző pluralitás nélkül. Sem többre nem vállalkozik a munkapárt, sem kevesebbre.

Mert ennél többet nyújtani annyi volna, mint az ország sorsát félrevezethető és hozzá nem értő rétegekre bízni és veszélyeztetni az államalkotó magyarság évezredes hegemoniáját. Ennél kevesebbet

nyújtani annyi volna, mint szavakkal játszva kisemmizni azokat, akik erkölcsi és anyagi tekintetben joggal tarthatnak igényt arra, hogy az ország dolgában szavazatukkal beleszólhassanak, mely szükkeblü eljárás az országot megfosztaná attól a jótékony hatástól, amelylyel a választói jognak az arra méltó és érett kategóriákra való kiterjesztése feltétlenül járni fog. A nagy ellenzéki hühónak, hogy a kormány és pártja úgy kertel a választójog kérdésében, a vége tehát az, hogy ezt nem a kormány, de az ellenzék cselekszi. A kabinet és a többség megy a maga becsületes útján és higgadt megfontolással az óriási felelősség tudatában készíti elő a reformot. Éppen hat esztendeje folyik az előkészület, olvassuk az ellenvetést ellenzéki oldalról. Ez igaz, de magára vessen az egykori koalíció, hogy ez a kérdés csak a megoldandó feladatok között szerepel. Ha komolyan akarta volna a reformot, módja lett volna azt megcsinálni, hiszen hatalmon volt és paktumba vállalta a kérdés megoldását, de a kötelezettsége alól mindenféle mesterkedésekkel egyszerűen kibujt. De ettől is eltekintve csak természetes, hogy a kormánynak elő kell készítenie a történelmi fontosságú javaslatot.

Azt talán senki komolyan nem állítja, hogy a Fejérváry-kormány hevenyészett, inkább taktikai célokat szolgáló javaslata előkészületnek volna tekinthető. Nem jöhet számba azonban a koalíciós javaslat sem, hiszen az a pluralitás szemelőtt tartásával készült, a jelenlegi kabinet pedig nem fogadja el a többes szavazatok rendszerét. Csak természetes, hogy egészen más szempontok szerint készüljön a javaslat, egészen más kérdésekre kér a kormány felvilágosítást a statisztika eredményeitől.

Nincs szó tehát a kérdés elodázásáról, vagy pláne eltemetéséről. Éppen azért az ország józan közvéleménye csöppet sem türelmetlen, bizik abban, hogy mint ezer más kérdésben a kabinet és a többség ebben is ura lesz szavának. Sőt az a gondosság, mely a végtelenül kényes kérdés előkészítése körül megnyilvánul, csak fokozza a bizalmat. Az ellenzék ilyenformán borsót hány a falra, ha meg akarja ingatni a hitet, a kormány becsületes és hazafias eljárásában. Éppen az ellenzék hatást éri el, mert az országnak alkalma van látni, micsoda hipokrita eljárást tanúsít az ellenzék ebben a kérdésben.

Változás a csanádi püspöki székben.

Csernoch János kalocsai érsek. — Az új csanádi püspök.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyberek, március 20.

A csanádi róm. kath. egyházmegye vezetésében nagyfontosságú változás történt.

Az egyházmegye eddigi fejét dr. Csernoch János püspököt, aki rövid kormányzása alatt is általános tiszteletet

és becsületet vivott ki minden körben, a király kalocsai érsekké nevezte ki s helyébe dr. Glattfelder Gyula nyilvános rendkívüli egyetemi tanárt ültette a csanádi egyházmegye püspöki székébe.

A milyen sajnálkozást kelt az egyházmegyében Csernoch János távozása, amely egyttal az ő kiváló érdemeinek jutalmazásul szolgál, mikor a királyi kegy az érseki székbe ülteti, éppen olyan meglepéssel fogadhatjuk Glattfelder Gyula kinevezését, a kinek eddigi papi és közéleti működése, az érdemes lelkes munkásság sorozata a legszebb reményekkel töltheti el a csanádi egyházmegye híveit az új főpásztor itteni munkássága iránt.

Most pedig adjuk itt az egyházmegye kormányzásában történt változásra vonatkozó részleteket.

A változásra vonatkozó királyi kéziratokat a hivatalos lap tegnapi száma közli. Az egyik kézirat, amely

Csernoch János kalocsai érsekké való kinevezéséről, mely így hangzik:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Csernoch János csanádi püspököt kalocsa—bácsi érsekké kinevezem.

Kelt Bécsben, 1911. március 8-ikán.

Ferencz József s. k.,
gróf Zichy János s. k.

Glattfelder Gyula csanádi püspökké való kinevezéséről szóló királyi kézirat a következő:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Glattfelder Gyula nyilvános rendkívüli egyetemi tanárt, esztergomi főegyházmegei áldozó papot csanádi püspökké kinevezem.

Kelt Bécsben, 1911. március 8-ikán.

Ferencz József s. k.,
gróf Zichy János s. k.,

Dr. Glattfelder Gyula az új csanádi püspök életrajzi adatait röviden az alábbiakban közölhetjük:

Glattfelder Gyula dr. 1874-ben született Budapesten. Tanulmányainak befejezése után mint teológiai doktor a központi szeminárium tanulmányi felügyelője lett és a fővárosban működött. 1908-ban a Szent Imre-kollégium, melynek megalapítása is az ő nevéhez fűződik, igazgatójává választotta. Ő vitte keresztül, hogy a Szent Imre-kollégiumnak Budán is, Pesten is van már palotája. A Szent Vince Egylet felkarolása is az ő érdeme. 1909. februárjában a budapesti tudományegyetem hitszónoklattani tanszékének visszaállítását követően e tanszék nyilvános rendkívüli tanára lett, míg ezt megelőzőleg éveken keresztül mint helyettes tanár működött a hittudományi karon. Számos egyházi beszéde és több kiváló műve tanuskodik az egyházi irodalom terén kifejtett munkálkodásáról.

Hires müncheni „Salvator-sör“ hétfőn friss csapolás. Ezenkívül a Kőbányai sör is állandóan csapon van. MARCOIN JENŐ, kaszinó-vendéglő.

A gyermeknap.

Ertekezlet a gyermeknap ügyében — Május 14. és 15-én lesznek a gyermeknapok.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, március 20.

Megittuk már, hogy az Orsz. Gyermekvédő-Liga központi vezetősége által dr. Dellimanic Lajos főispánhoz, mint a liga torontálvármegyei elnökéhez, hogy a vármegyében s annak székhelyén, Nagybecskereken a folyó évben is tartassanak gyermeknapokat s kérvén őt, hogy a gyermeknapok megtartása ügyében intézkedjék.

Dr. Dellimanic Lajos főispán tegnap délelőtt fél 12 órára ez ügyben értekezletet hívott össze a vármegyeház főispáni kistermébe, amelyen a liga tagjai jelentékeny számmal vettek részt s elhatározták, hogy Nagybecskereken a gyermeknapokat május hó 14. és 15-én tartják meg s egyben megtették a szükséges döntésképeket.

Az értekezletről a következő részletes tudósításunk számol be:

Az értekezleten jelen voltak: dr. Chiroi Demeterné, dr. Dellimanic Lajosné, Daniel Ferencné, Iszakovics Szvetozárné, Kamenszky Rezsóné, dr. Mihálovits Ödöné, Maurer Gyuláné, Messinger Karolin, dr. Pollák Győzőné, Sztankovics Györgyné, Sztankovics Eufenia, dr. Vaszity Ernőné és Vámos Ignác: továbbá: Bányai Jakab, Büchler Hugó, Cseréy Gyula, dr. Dellimanic Lajos, Daniel Ferenc, dr. Fialowski Béla, Farkas Vince, dr. Iványi Mór, Jankó Ágoston, dr. Kleits János, Knyaskó Lajos, Kiss István, Krumenaker Ferenc, dr. Kéler Béla, Kohn Lipót, Lowieser Imre, Menczer Lipót, Maurer Gyula, Mayer Aurel, Poroszkay Béla, dr. Pollák Győző, Popovics Péci Szilárd, Partilla Géza, Popovics Bogdán, Ripkai Imre, dr. Steinbach Antal, Somfalvi János, Szilágyi Albert, Szegfű Sándor, dr. Vinczehegyi Ernő, dr. Vaszity Endre, Vámos Ignác és Wegling István.

Először dr. Dellimanic Lajos főispán szívélyesen üdvözli a megjelenteket s az értekezletet megnyitván, felkéri Szilágyi Albertet a javaslatok előterjesztésére.

Szilágyi Albert th. m. főjegyző, mint a liga titkárnak előterjesztésére a nagy bizottság kimondotta újbóli megalakulását.

Megválasztották egyhangulag elnökké dr. Dellimanic Lajos főispánt.

Alnökké: Jankó Ágoston alispánt, Tóth István min. tan., pénzügyigazgatót, dr. Perisics Zoltán polgármestert, Grézlo János kir. tanfelügyelőt.

Titkárrá: Szilágyi Albert th. megyei főjegyzőt.

Főrendezővé: Menczer Lipót nyug. főpénztárost.

Pénztárnokká: Partilla Géza bankigazgatót.

Jegyzővé: Farkas Vince m. aljegyzőt. E után a helybizottság elnökévé nagy lelkesedéssel egyhangulag dr. Dellimanic Lajosnéet választották meg.

Kimondták ezután, hogy a gyermeknapokat az idén május hó 14. és 15-ikén tartják meg s elhatározták, hogy az idén is két gyűjtő urna sátrat fognak felállítani, ahol felkerendő hölgyek fognak gyűjteni.

A két urnas sátor helyül kijelölték: a megyeháza előtti és a cukrászda előtti terület. Gyűjtési idő a két gyermeknapon d. e. 11—1. és d. u. 5—7 óráig lesz.

A sátraknál az ifjuság fog diszorséget képezni s az alispántól engedélyt kérnek a gyűjtésre.

Kimondta továbbá a bizottság azt is, hogy Jankó Ágoston alispán elnöke alatt a helyi lapok szerkesztőiből sajátbizottságot alakít, amely a gyermekvédelmi eszmet és az e célra szolgáló gyűjtést allandóan propagálja a sajtóban.

A helybeli lelkészeket felkéri a bizottság, hogy engedjék meg, hogy május 14-én, úgy mint a múlt években, a templomok előtti perselyes gyűjtést, a gyűjtő hölgyeket a helybizottság fogja beosztani.

A bizottság gondoskodni fog a gyermeknapokra tervezéről is.

A kereskedőket és iparosokat felkéri a gyermeknap megtartására s akik erre vállalkoznak, piszokokat kapnak a titkártól. A kereskedők és iparosok adományait a hölgyek fogják összegyűjteni. A tanintézetek igazgatóit a tanfelügyelő útnak felkéri fileres gyűjtés rendezésére az

iskolásgyermekek között. Alkalmi lapot az idén nem adnak ki.

Bejelentette végül a titkár, hogy a helyi bizottság jelenlegi vagyona 3660 28 korona, amely összeg takarékpénztárilag van gyűmölcsözőleg elhelyezve.

Dr. Dellimanic Lajos főispán elnök ezután indítványtételre szólította fel a jelenvöltek, miután pedig további indítványt senki sem tett, az elnök az értekezletet berekesztette.

A népszámlálás eredménye

Torontálvármegyében.

— Részletes kimutatás. —

Nagybecskerek, március 20.

Lapunk szombati számában összegezve már közöltük a Torontálvármegyében megejtett népszámlálás eredményének nyers adatait s most adjuk itt az alispán által kiadott részletes kimutatást, amely a következő:

A község neve	Az összeirt magán-lakások száma		A népszámláláskor jelen volt egyének száma		A lakások tartozó távollevők száma
	lakottak	nem lakottak	1900-ban	1910-ben	
Alibunár	971	34	4628	4486	116
Antalfalva	1021	77	4546	4947	128
Aurelháza	358	4	1087	1136	—
Aracs	2016	89	8487	9140	384
Bánlak	591	21	2755	2822	65
Báránys	376	—	1634	1662	48
Baránda	400	25	1915	1911	97
Basahid	911	67	4245	4331	334
Battányháza	39	1	146	155	4
Bégaszentgyörgy	712	12	3077	2804	217
Beresztócz	728	9	3490	3735	120
Beodra	995	51	4507	4671	76
Billéd	1147	46	4566	3947	267
Bobda	259	1	1338	1179	131
Bocsár	665	26	2729	2572	318
Bogáros	772	14	2919	2641	222
Bóka	695	13	3419	2967	163
Bolgartelep	158	3	702	721	41
Borcsa	304	1	1328	1528	35
Bótos	659	17	3291	3170	136
Czernya	940	47	4248	3916	416
Csatád	750	22	2826	2600	206
Csávós	123	9	1224	1048	12
Csebza	360	1	1728	1636	52
Csenta	632	8	2920	3176	113
Csóka	890	14	3925	4274	451
Csösztelek	629	14	2772	2741	91
Czrepaja	981	18	4925	4947	131
Csene	675	98	2895	2731	119
Deszk	594	45	2925	2941	123
Dinyás	396	10	1657	1665	58
Dobricza	614	28	2985	2969	30
Dolác	304	8	1237	1173	67
Dolova	1423	64	6800	6816	207
Egres	845	33	3582	3479	289
Egyházaskér	180	4	845	861	61
Ernesztháza	529	16	1988	2206	92
Farkasd	383	28	1952	1876	99
Ferdinándfalva	295	17	1474	1451	35
Ferencszállás	102	—	396	404	12
Fodorháza	43	—	202	175	11
Fény	484	7	2119	2041	111
Franczfeld	884	31	4179	3829	198
Feketető	255	12	1019	1101	78
Felsőmuzslya	710	2	—	3405	87
Gaád	233	3	1127	1132	30
Glogon	626	44	2979	2659	238
Grabác	680	38	2359	2206	107
Gyála	637	34	2898	2783	97
Gyér	315	1	1201	1272	84
Gyertyámos	779	18	2755	2565	191
Györgyháza	21	36	1250	1133	78
Gyülvész	320	7	1435	1460	101
Hertelendfalva	589	21	2642	2922	89
Homolcz	1073	35	5023	5333	233
Horvátkecsa	207	14	972	982	27
Horvátneuzina	125	12	550	480	28
Ildor	430	6	2040	2177	76
Ilánca	648	44	3217	3172	182
Ittvárnok	163	5	683	869	38
Ivánda	336	6	1511	1476	82
Istvánföld	654	20	2348	2443	125
Istvánvölgy	372	1	1621	1707	113
Jankahid	239	7	1339	1222	56
Jánosföld	458	22	1866	1711	220
Jarkovác	622	54	3009	3015	119

(Folytatjuk.)

HIREK.

— Kinevezés. A király a vallás- és közoktatási miniszter előterjesztésére dr. Krecsmér Károly nagyikindai állami főgimnáziumi igazgatót a VI. fizetési osztályba nevezte ki.

— Városi közgyűlés. Nagybecskerek város képviselőtestülete ma délután 3 órakor tartotta meg rendes március havi közgyűlését dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével. A közgyűlés lefolyásáról lapunk holnapi számában közlünk részletes tudósítást.

— Esküvő. Tegnap vezette oltár elé Gretsch Imre itteni gyógyszerész kézdipolyáni Kovács Sándor nagybecskereki gyógyszerártulajdonos kedves és nagyműveltségű leányát Margitot. A polgári esküvő délelőtt fél 10 órakor volt az állami anyakönyvi hivatalban, amely aktusnál tanúk voltak: Höfer István temesvári tüzérszázados és Kemencs József mezőkövési gimnáziumi tanár. A polgári esküvő után a fiatal pár a róm. kath. templomba ment, ahol Magyar Pál pápai kamarás, apát-plébános az egyház áldását adta a fiatal házasságra.

— A főispánné tea estélye. Dr. Dellimanic Lajos főispánné folyó hó 18-án, szombaton tea-estélyt adott, melyre hivatalosak voltak: dr. Annau Ernőné, Bakalovich Dóra, Bobor Gyuláné, Csathó Lajosné, Daniel Ferencné, Demkó Vorné, dr. Dukesz Mártonné, dr. Franz Zoltánné, Gáspár Ernőné, Grézlo Jánosné, dr. Haidegger Lajosné, Kamenszky Rezsóné, Kleiner Gyuláné, Kokics Jánosné, Kókics Luna, Lowieser Imréné, Linyacszy Pálné, Marton Andorné, dr. Magyar Károlyné, Menczer Lipótné, Mihálovits Gianie, Maurer Gyuláné, Nagy Sándorné, Oldal Antalné, dr. Perisics Zoltánné, Poroszkay Béláné, dr. Pollák Győzőné, Popovics-Páci Szilárdné, dr. Riesz Jakabné, Steinizer Gézané, Wattay-Pelbart Endréné, Wadler N. és Zsitvay Jenőné.

— Uj iparendélyek. Nagybecskerek város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság szombaton megtartott ülésén Dudas Jánosnak szatócstüzeltre, Funk Ferencnek bádigos, Vukov Lázárnak papucsos, Steigerwald Ferencnek pedig cipész-mesterség folytatására adta meg a szükséges iparendélyt.

— A szabad liceum előadása. A vármegyei kultúregyesület nagybecskereki szabad liceumában tegnap délután Bárány Béla a főgimnázium jeles tanára az Alpeokról és a Rajna völgyéről tartott szép és vonzó előadást vetített képek kíséretében. A felső kereskedelmi iskola diszterme ez alkalmmal is zsufoláig megtelt nagyszámu érdeklődő közönséggel, mely feszült érdeklődéssel hallgatta az élénk színekkel rajzolt utleirást, melynek főbb pontjai voltak: A Sammering, Salzkammergut, Salzburg, a Gross-Glockner, alpesi falvak, Innsbruck, Tírol, Bregenz, a Bódani tó Konstanz, schaffhauseni vízesés, Strassburg, Speyer, Worms és Mainz. A Szenes Adolf tanár által pompásan vetített képek nagyban emelték az előadás érdekességét s a közönség végül zajos tapsokkal jutalmazta Bárány tanár fáradozását, akinek a kultúregyesület nevében Knyaskó Lajos felsőkereskedelmi iskolai igazgató külön is köszönetet mondott.

— Halálozás. Likavocz Tituszné szül. Huszár Magdolna 83 éves korában meghalt. Az elhunytat tegnap délután temették el s a gyászháznál Jeszenszky Nándor és Szalay József lelkészek mondták imát és beszédet méltatva a jámbor jó keresztény nő érdemeit. A keresztényen nőgyelet koszorút tett koporsójára „áldott jöltevénynek” felirattal, mert ő volt, ki a Temesvári-utcai fél házat a nőgyeletnek hagyományozta.

— Balázsi József ünneplése. Fényes és nagyszerű iskolai ünnepség volt szombaton délután 5 órakor a nagybecskereki főgimnáziumban. A tanulóifjuság ugyanis mint minden évben az idén is szeretettel ünnepelte meg az intézet kiváló igazgatójának, Balázsi Józsefnek a nevenapját a gimnázium szépen díszített tornacsarnokában, mely zsufoláig megtelt nagyszámu előkelő közönséggel, amelynek soraiban ott láttuk

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 129.

PERL MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 129

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

4-54.44

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

Jankó Agoston alispánt, Kamenszky Rezső honvédelezredést, Magyary Pál apátplébánost és még számos más előkelőséget, nem szólva a nagyszámu hölgyközönségről, melynek sokasága színt, ragyogást vitt a csarnok falai közé.

Balázi Józsefet a terembe való belépésekor az ifjuság énekkara fogadta üdvözlő dallal, majd Králik László és Lang Imre V. oszt. tanulók négykézre eljátszották zongorán Kleffel: „Magyar táncok” című szerzeményét. A közönség a precíz játékot elismerő tapsokkal honorálta. Igen szép pontja volt a műsornak Hegedűs János VIII. oszt. tanuló szaválata, aki Coppée: „A kovácsok sztrájkját” adta elő nagy hatással zajos tetszés mellett. Most ismét az enekkar szerepelt, Hoffer: „Tarka madár” című dalát adván elő, majd Zala Tibor VII. oszt. tanuló Králik László V. oszt. tanuló szabatosa zongora kísérete mellett elszaválta Farkas Imre: „Vén cigány” című melodramáját, szintén szép sikerrel. Most Perics Zoltán VIII. oszt. tan. a tanuló ifjuság nevében leikes hangú köszöntő beszédet intézett az ünnepeit Balázi igazgatóhoz, aki válaszában legelső sorban a közönség érdeklődését köszönte meg, mely a tanulóknak is serkentésül szolgál, majd meleg szavakban munkára, kötelességtudásra buzdította az ifjuságot. A zúgó éjjezekkel fogadott beszéd után az ifjuság zenekara még Krug: „Sajka dalát” játszotta el izlésel és nagy szabotossággal s ezzel a szép ünnepély véget ért.

Köszönetnyilvánítás. Kétezer drb különféle irkát küldött Csusner János helybeli kereskedő a központi állami elemi népiskola szegénysorsu tanulói között való kiosztás végett, mely nemes adományért ez uton is hálás köszönetet mond az igazgató.

József napja. A márciusi József-nap még ma is a legnevezetesebb névnapok egyike. József-napját ugyanis a tavasz határkövének tekintik és a gazdasági évben innen számítják a tavaszt. Valamikor napokig tartó dinom dánommal ünnepezték szerte az országban ezt a napot, azonban a mindinkább súlyossá váló megélhetési viszonyok ma már igen erősen beleszólnak az ilyen mulatozásokba s igen rövidre szabják a József-napi mulatozást. Mindazonáltal József-napja még ma is nagyon hangos, mivelhogy József a leggyakoribb nevek közé tartozik. A nagybecskereki Józsefek közül tegnap Balázi József főgimn. igazgató, Harzer és Burget főgimn. tanárok, Franz J. L. takarékpénztári igazgató, dr. Weiserschan József városi ügyvezető főorvos és Szalay József ref. lelkész ünnepezték névnapjaikat, akiket a jóbarátok és ösmerősök valószággal elárassztottak szerencsekívánataikkal.

Az újpesti lyukas hatos. Ismeretes, hogy mielőtt a korona és fillér számítás jött szokásba, a lyukas hatosra azt mondtuk, hogy újpesti. A budapesti rendőrség a minap ártalmatlanná tett egy öt tagból álló családöt, a melynél nem kevesebb, mint négy zsák hamis 20 fillérest találtak. A dologra úgy jöttek rá, hogy egy újpesti újságkihordótól, aki a Tolnai Világlapját árulja, ezer példányt rendeltek meg és a lapokért járó 240 koronát 20 filléresekben fizették meg. A rikkancsnak gyanus volt a zsák 20 filléres nikkal és bejelentette a rendőrségnek, amely megindította a vizsgálátot. A nyomozásnak meg is volt az eredménye, mert a pénzhamisítótak éppen abban a pillanatban fogták el, amikor a piacon 6 pár csirkét akartak vásárolni ugyanolyan módon, mint a Tolnai Világlapját vásárolták. Mikor a detektívek a családöt elesztették, ez szomoruan sóhajtott fel: Szegény embernek szegény a szerencséje. Az első lépésem az volt, hogy az irodalmat pártoljam és a Tolnai Világlapja törte ki a nyakamat.

A filharmonikusok házi estélye. A nagybecskereki filharmoniai egyesület szombaton este a kaszinó külön termében jól sikerült kedélyes házi estélyt rendezett Geiduschek József tiszteletére, akinek 70 éves születése napját ünnepezték. Az egyesület tagjai ez alkalommal csinos és értékes ezüst szivarka-tárcával lepték meg Geiduscheket, aki egy emberöltön keresztül élénk részt vesz városunk zenei életében s a filharmonianak kezdettől fogva egyik legbuzgóbb tagja s aki szimpatikus egyéniségénél fogva általános tiszteletben és szeretetben áll. Az ünnepelthez Kaufmann István lapszerkesztő, a filharmoniai egyesület alelnöke megleghangu üdvözlőbeszédet is intézett. Az estély, melyen a tagokon kívül több vendég is résztvett, a legkedélyesebb hangulatban hajnalig tartott.

József nap az árvaházban. A helybeli árvaházban gondozásban részesülő gyermekekkel József napja alkalmából fényesen sikerült ünnepélyt rendezett nevelőjük, Alfréda nővér. Közvetlen, szeretetteljes szavakkal üdvözlötték a gyermekek Franz J. L. elnököt s Franz né elnököt, Balázi József főgimn. igazgatót, dr. Weiserschan József városi főorvos, int. orvost és Szegefű Sándor állami tanító, tiktárt az árvaház iránt tanusított fáradhatatlanságukért, gondoságukért nevüknapja alkalmából. És kedveskedtek egy-egy virágcsokorral. Ezután „Az igazgató ur”

„PIPUL”-pasztilla

sósorszesz kivonat.

Legolesobb és legjobb háziszser minden reumatikus fájdalmaknál.

5-ször olesobb a kész sósorszesznel, mert
1 „Pipul”-pasztilla ára 12 fill.
1/2 deci tiszta spiritusz ára 30 „
1/4 deci viz ára 30 „
tehát 2 deci otthon készített sósorszesz ára 42 fill.
míg ugyanannyi kész sósorszesz ára 2 korona.

Gyártja: **Nikolits-gyógyszertár**
Nagybecskerek, Gabona-tér.
Törvényileg védve. — Ára 12 fillér. — Telefon 161

című humoros gyermekszindarabot adták elő, majd sikerült katonai gyakorlatokat mutatni be a jelenlevőket folytonos kedélyes, kacagó hangulatban tartva. Az árvaház termét betöltő fényes közönség soraiiban ott volt: dr. Dellimanics Lajosné főispánné, Jankó Agoston alispán, Harzer József nejevel, dr. Franz Zoltán nejevel, Tana Sámuel nejevel, özv. Napholtz Agostonné, özv. Schenk Emilné, Wégling István nejevel, Eckstein Samu nejevel, Bakalovich Dóra, Zsitványi Jenőné, Messinger Karolin, Tóth Paula, báró Pászthory Riza, Fröhlich Karolyné, Neumann Vilma, Beller Istvánné, Kokics A. F. né, Szegefű Sándorné, özv. Hartig Albertné, dr. Weiserschan József, Balázi József, Weisz Izidor, Magyary Pál, dr. Annau Ernő, Jégl Miklós, Popovics-Pécsi Szilárd, Lovrich Antal, Hartig A., Boróczy Dezső, Szegefű Sándor és még igen sokan. Az ünnepély végeztével Franz J. L. elnök megfogott szavakkal mondott köszönetet a jelenvoltaknak az árvaháznak támogatásáért, majd különösen melegen köszönte meg Alfréda nővéreknek, hogy a gyermekeket oly odaadó szeretettel gondossággal neveli és igazi édes otthonává teszi mindegyik árvának az árvaházat.

Március 15. Nagyikindán. Nagyikindáról írják: Nagyikindán, mint minden évben az idén is szép hazafias ünnepekkel áldoztak március 15-ike emlékének. Az évfordulón a kaszinóban este ünnepi lakoma volt, amelyen dr. Kikindai Győző, kir. közjegyző, mint az egylet igazgatója, első sorban a királyra, mint a magyar állameszme legfelsőbb megtestesítőjére mondott egy leikes hangú pohárköszöntőt. Ezután az egész asztaltársaság elénekelt a „Szózatot”, mire dr. Vinczehidé Dezső ügyvéd, mint a választmány által felkért ünnepi szónok, mondott ünnepi beszédet. A nagy koncepciójú, magas színvonalon álló beszéd a megjelentekre rendkívüli hatást gyakorolt, melynek befejeztével riadó éljenzéssel és osztatlan elismeréssel honorálták a szép szónoklatot. Utána közkívánatra Fekete Gyula református lelkész mondott szintén lelkes és nagyhatású beszédet. — A nagyikindai társaskör a többi egyletek bevonásával szintén nagyszabású társasvacsorát rendezett a nemzeti szálló éttermében, melyen az ünnepi beszédek dr. Ágh Károly ügyvéd és Brenner Frigyes r. k. hiteltárar mondották. Vacsora után az ifjuság tánccra perült, mely a kora reggeli órákig eltartott.

Szocialisták gyűlése. A nagybecskereki szociáldemokrata párt tegnap délután 3 órakor erősen látogatott népgyűlést tartott a Tomaseváci-utcában levő Szava Lella-féle kocsmában. A népgyűlésen Molnár János elnökölt s a gyűlés szónokai megemlékeztek a márciusi ünnepekről s kifejtették az általános titkos választói jog szükségességét. A népgyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

Nagy szerencsétlenség Pancsován. Mint Pancsováról jelentik, nagy szerencsétlenség történt ott tegnapelőtt. Az ottani Ferencz József laktanyával szemben ugyanis Haiser József most épített új házat. Tegnapelőtt a pincefal építésére került a sor s három munkás: Marín Milán, Lackov Lyubomir és Radojcsics István dolgoztak alant. Munka közben a föld egyszerre a három emberre szakadt, maga alá temette őket. Hamar segítségükre mentek s kiásták őket, de mire a sok nehéz törmelékeltávolították, a három ember már halott volt s most három özvegy s tizenhárom árva zokog keservesen a szerencsétlenség áldozatainak holttesténél. A vizgálat megindult, hogy a katasztróféért kit terhel a felelősség.

A hálósobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer-Cimexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy, mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Kollárich gyógyszerésztárában Nagybecskereken és a készítőnél: **Löcherer gyógyszerésznél** Bártfán.

Színház.

Japán színészek előadása.

— A tegnapi előadás. — Beszélgetés Hanakóval. —

Nagybecskerek, március 20.

Hanakó, Cho-Cho-San, Muracara, Sato: négy név, ami úgy zeng, meghatóan, furcsán, egyhanguan, a vokálisok mély és visszatérő ecbójával, mint a gong fényes sárga öble, négy arc, ami nem e vidékekről való, tragikusan komoly és változatlan nyugalmu, messzenézó tekintetű aprószemek, amik rejtelmesekek és idegenek, mint Nippon alvó dombjai mélyén a csilagok és lampionok, négy tipegő, macska-mozgásu, hajlékony és csöpp sárga emberke, akik a mi örökös ködbé és hűvösségbe szürkült nyugoti atmoszféránk alatt fázékonyan, törődötten, köhögösen úgy utazgatnak háztengerről-háztengerre, mint ahogy csudálatos szintű, csillogó kis gyíkok csuszolnak hasadékról-hasadékra a kő és mészfalal ösvényeken. — Hanako, Cho-Cho-San, Murakara, Sato, — mifele tűz, ihlet, vágy, lelkesedés, érzés emóció, maguk fölé rendelt végzet vitte vándorutrá ezeket a kedves, kicsi majmokhoz hasonló teremteseket, mifele nagy akaratelhatározás vonsozolja ezt a négy torz emberket a nagyon is tág és kietlen nyugati színpadokra? Nincs rá felelet, mert ismeretlen érzések az ilyesmik az európai művészetben.

És a négy apró exotikus színész, amilyen igénytelen, sőt torz az európai világításban, úgy átváltozik egyszerre a színpadon. Csupa szín, elevenség, mozgás mindegyikük. Jelentéktelen átlátszó kis rémtörténeteket adnak elő, de játékkukban, mozdulataikban annyi a kifejezés, az erő, hogy megértőleg ragadják meg a közönséget s nálunk az egész este lekötötték a figyelmet. Hanakó szolgáló szerepében például amikor az urnője ékeivel felcícomázza magát, olyan finom megfigyelésekkel, annyi lélektani analízissel dolgozik, hogy bármily idegenszerűnek is lássék, bizony tanulni lehet belőle. Haldoklása pedig elsőrendű. Olyan igaz minden szemhunyása, megrokkolásának minden részlete, hogy megrendít bennünket. És Hanakó társai is mind pompás együttést nyújtottak, úgy, hogy a közönség minden exotikum dacára élvezni tudta őket. Ez mindenesetre siker, még pedig az örök és általános művészet sikere.

A tegnapi exotikus színházi előadás alkalmából

beszélgettünk Hanakóval,

a kis társulat főhősnőjével. A facipős kis tragika a nappali világításban nem valami kedvező hatást tesz az emberre. A korai vénülés jelei észrevehető nyomot hagynak rajta. Alig nagyobb egy méternél és bizony szépnék sem lehet mondani. Csupán kékes-fekete gyöngyszemei csillognak ránk nyugtalanul, idegesen, de kifejezően. Az apró tragika, aki egy kissé törve beszél németül, már nyolc éves kora óta van a színpadon s Japánban játszott előbb kisebb társulatoknál, majd az udvari színházban gyermekszerepeket.

Tokióban született s atyja Ottanme japán kézműves ember volt.

A művésznőt nem bántja a korára vonatkozó indiszkrét kérdés sem s közömbösen feleli, hogy 33 éves, özvegy s gyermekei nincsenek.

Immár hét éve járják Európát s beutazták minden országát, sőt már Magyarország legtöbb városában is jártak.

A legnagyobb sikerüket Londonban aratták, ahol nyolc napig voltak és Rómában, ahol három napot töltöttek.

Mikor megkérdezzük, hogy mi a céljuk az európai utazással, mikor Tokióban becézték őket s kitűnő keresetük volt, Hanako gyöngyszemei még nyugtalanabban föl villannak, majd bágyadtan lecsukódnak s közömbösen feleli:

— Hát csak beutazni az egész világot és játszani, játszani mindenütt.

Azután hirtelen másra tér át, beszél az utazásairól, sikereiről s a divatról is. De az európai divat nem érdekli. Japán ruháját sohasem cserélte ki európai divattal s folyton bő kimonójában s apró facipőben járja az európai aszfaltokat mindenfelé.

Nagybecskerekről Verseczre, majd Lugosra mennék s onnan eddig még határozatlan helyre,

de haza még nem mennek s néhány évig még Európát járják.

TÁVIRATOK

A politikai élet.

A véderőreform. — A parlamentből. — A horvát helyzet.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” ered. távirata.) Küszöbön van

a véderő reform ügye.

Kemény diónak látszik. Az ellenzék ismét harcra készül. Gróf K h u e n H é d e r v á r i miniszterelnök pedig szinte jókedvű nyugalommal néz az események elé. A békés és tapintatos politika mellett előre láthatólag a kormányelnököt ezen a ponton sem hagyja el szerencséje. Az ellenzék harciadója nagy komolyságot nem érdemel. Hiszen a katonai kérdések ügyében már voltak harcok nagyok és kisebbek. Politikai körökben általános a nézet arra nézve, hogy a hirdett harcnak, ha van is komolysága, de nemzeti ellenállásba nem kergetheti az országot, mint 5—6 évvel ezelőtt. Erre egyébként nem is lenne kapható a nemzetnek még egy kis töredéke sem, mert az ellenállás céltalan volna. És nem is logikus harcra kelní a két éves katonai szolgálat ellen. Mert a nemzetgazdasági produktivitás szempontjából csak üdvös dolog, hogy ha dologtevő erők, a nemzet ifjúsága nem lesz 3 évi katonai szolgálatra kárhozhatóva.

A képviselőház

ma Kossuth halálának évfordulójára való tekintettel nem tartott ülést. Kedden azonban folytatják a költségvetés tárgyalását. Politikai körökben azt hangoztatják, hogy csütörtökön vége lesz az általános vitának. Bár az ellenzéki pártok részéről több szónok fog még beszélni, de obstrukciós beszédekre egyáltalán nincs kilátás. E szerint 10—14 nap alatt tető alá kerül a költségvetés ügye.

A horvát helyzet.

Zágrábi jelentés szerint a tartománygyűlés elnapolásával egészen fölfordult a horvát politikai helyzet. A helyzet orvossága most már nem Zágrábban, hanem Budapesten van. T o m a s i c s horvát bán a hét első napjaiban Budapestre érkezik, hogy jelentést tegyen a horvát helyzetről a miniszterelnöknek. A bán Budapestről Bécsbe utazik, hogy kihallgatáson jelenjék meg a király előtt.

A pártkörök

vasárnap este valamennyien szokatlanul népesek voltak. A nemzeti munkapártban legtöbb szó esett a költségvetés tárgyalásáról, amelyre 15—20 napot számítanak; szóval többet, mint amennyiről az ellenzéki pártok emberei beszélnek. A pártkörben ott voltak az összes miniszterek. A nemzeti munkapárt értekezlete, mint azt tegnap este a pártvezető-ég véglegesen elhatározta, kedden este hat órákor lesz megtartva. A fontosabb pénzügyeken kívül a költségvetés kisebb tarcái kerülnek tárgyalás alá. Az értekezleten a kormány összes tagjai jelen lesznek.

A Kossuth-pártban nagyban készülnek Apponyi fogadtatására, aki kedden érkezik Budapestre. A Kossuth-párt ma este értekezletet tart.

A Justh-pártban igen nyomott a hangulat; vasárnap este tüzelték egymást, hogy a költségvetési vitát lehetőleg elhúzzák Justh Gyula, a párt vezére a hét végén érkezik vissza Budapestre.

Az általános titkos választói jog

érdekében a budapesti szervezett munkásság nagy tüntető felvonulást rendezett a Petőfi-szoborhoz. A Tisza Kálmán-téren gyülekeztek a munkások tizezrei s a Rákóczi-uton szakmaszerinti jelzőtáblákkal vonultak a Petőfi-térre. Egy teljes órán át tartott a

felvonulás. A szobor előtt Bokányi Dezső tartotta az ünnepi beszédét, melynek tenorja a koalíciós klerikális reakcióról és mostani kormány ténykedéseiről szólt, kifogásolva választójogi politikáját. A rendőrtisztviselő többször figyelmeztette Bokányit, aki minden nagyobb incidens nélkül fejezte be a kormányt támadó beszédét, mire a munkásság rendben eloszlott.

A német császári pár Bécsben.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Vilmos német császár és a császárné március 24-én érkeznek Bécsbe. A király a főhercegekkel az élén személyesen fogja fogadni a pályaudvaron a német császári párt. Vilmos császár bécsi tartózkodása alatt Szögyén Marich László berlini nagykövetségünk is Bécsbe érkezik.

Apponyi itthon.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Apponyi Albert gróf amerikai utjáról tegnap este 11 órákor visszaérkezett Budapestre. A pályaudvaron a Kossuth-párt részéről Tóth János alelnök jelent meg több képviselő társával s azonkívül kivonultak a Szent Imre-kör tagjai.

Kossuth Lajos emléke.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Budapestén már vasárnap délután megkezdődött Kossuth Lajos halála évfordulójának gyászünnepélye. A főváros különböző polgári egyletei a Múzeum mögötti téren gyülekeztek és zászlók alatt vonultak a Kerepesi temetőbe Kossuth Lajos sírházhoz, ahol Nagy Dezső volt képviselő mondott nagyhatású beszédet.

A hirlap-írók ünnepe

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Magyarországi Hirlap-írók Nyugdíjintézete, amely immár harminc esztendeje teljesíti nemes és jótékony hivatását, tegnap ünnepelte jubileumát. Az egyesület a tudományos akadémia dísztermében ünnepi közgyűlést tartott, amelyen részt vettek politikai és társadalmi életünk kitűnősei, a kormány tagjai K h u e n H é d e r v á r y gróf miniszterelnökkel élükön, az írói és hirlapírói világ. A közgyűlésen Heltay Ferenc mondotta az ünnepi beszédét, hangoztatva az intézet áldáshozó működését s támogatásra hiva föl a közönséget. A közgyűlést díszlakoma követte, amelyen szintén megjelentek a kormány tagjai, a főváros vezetői s más kitűnőségek. A lakomán beszédet mondott K h u e n H é d e r v á r y gróf miniszterelnök, aki meleg szavakban köszöntette föl a hirlap-írókat, a kiknek mindenkor tisztelőjük volt, még akkor is, ha támadták őt. Sőt hálás is a támadásokért, mert tanult belőlük. Beszélt még a lakomán H a z a i Samu honvédelmi miniszter is, aki trefás hangon felköszöntőjében azt mondotta, hogy ő az újságírókat kollegáinak tekinti, mert a miniszterséghez és az újságíráshoz nem kell kvalifikáció. Azonkívül még számos felköszöntő hangzott el az újságírókra s a társaság a késő délutáni órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

A londoni koronázás.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint, már megtettek minden előkészületet arra nézve, hogy a prezumi trónörökös Londonba utazhasson az angol király koronázási ünnepélyére. Ezzel szemben a Neue Freie Presse azt írja, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös fogja a királyt képviselni az angol király koronázási ünnepélyén.

Tőzsde.

Budapest, márc. 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdei déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (márciusra) . . . . . 23.50 — — Buza (májusra) . . . . . 21.68 — — Zab (áprilisra) . . . . . 17.18 — — Tengeri (júliusra) . . . . . 11.28 — —

Tájékoztató.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése. Március 20. Barométer emelkedő, délután 1:38 órákor: 759.3 mm. Hőmérséklet: maximum 11.5 C°, min. —3.0 C°. Csapadék: —. Felhőzet: Ci 1. Szélirány és erősség: NE 1. Jóslat a követ. 24 órára: Hűvösebb, elvélve csapadék. Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci — firtósfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, Nb — esőfelhő, Ci—St — felhőfátyol, Ci—Cu — bányafelhő, Cu—St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N — észak S — dél, W — nyugat, E — kelet. Felhőzet nagyság: 0 — tiszta ég, 10 — teljesen borult. Szélereősség: 0 — szélcsend, 8 — nagy vihar.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

16/1911. sz.

Ujvár község előljáróságától.

Árverési hirdetmény.

Ujvár község képviselőtestületének f. évi 16. sz. véghatározata folytán ezenel közhírré tétetik, miszerint Ujvár községnek körülbelül 2840 holdnyi kiterjedésű határában gyakorlandó vadászati jog 1911. évi április 19-én d. e. 9 órákor Ujvár község tanácstermében tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek 1911. évi augusztus hó 15-től 1917. évi augusztus 14-ig terjedő 6 évre bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évenkénti haszonbér gyanánt 100 kor., melynek 10%-a bánatpénz fejében leteendő.

Utó, feltételes, vagy későn beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyéb feltételek naponta a hivatalos órákban a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Ujvár, 1911. évi március 16.

Walzer András, Tengler Ferenc, jegyző. 350-1.1 bíró.

Két darab

harisnyakötőgép

teljesen jó karban, a hozzávaló tárgyakkal együtt, elköltözés miatt jutányos áron eladó a helybeli Polgári és kereskedelmi iskolai szolgánál.

Szabó Ferenc iskolaszolga.

355-21

Bogáros község előljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

A bogárosi segédjegyzői állás 11 hónapra egyelőre helyettesítés útján azonnal betöltetik. Fixfizetés 1000 korona és a marhájárlatok jövedelme, mely 1910. évben 360 koronára rugott.

Ajánlatok a jegyzőhöz küldendők.

Bogáros, 1911. évi március 11.

352-3.1

Községi jegyző.

A Vörösmarty-utcában levő 1963/17. számú ház

a benne levő jó forgalmu

vegyes-

kereskedéssel

együtt más vállalat miatt szabad kézből eladó

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

1513/1911. sz. A nagybecskerei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Nagytorák—Kistorák községekből álló körorvosi állásra Nagytorák székhellyel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi április 10-ig nyújtsák be, mert a később beérkező pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A körorvos törzsfizetése: 1600 kor., 200—200 kor. korpótlékkal, a törvényben és szabályrendeletben előírt látogatási, halottkemi és husvizsgálati díjak, továbbá a most rendezés alatt álló lakbér és fuvardíjalányból.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Nagybecskerek, 1911. évi március 13.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

314—3.2

544/1911. sz. Románpetres község elöljáróságától.

Arlejtési hirdetmény.

A vármegyei törvényhatósági bizottság 1910. évi október hó 10-én 2098. kgy. 25860/1910. sz. határozata folytán az 1704-92 méter hosszú és 3 méter széles ciklopskö burkolattal építendő vasuti bozzájáró utra vonatkozó munkálataira 36263 kor. 76 fillér engedélyeztetvén, a fentemlített munkalat biztosítása céljából az 1911. évi április 1-én d. e. 10 órájára Románpetres község elöljárósága helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A fentemlített munkálatok az 1911. évben eszközöndő munkálatadás napjától számított 1 hónap alatt megkezdendők és a munkálatadás napjától számított 4 hónap alatt teljesen befejezendők.

Csakis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlen, vagy posta útján alólirott hivatalhoz beérkező ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Felhívatnak tehát a versenyezni óhajtókat, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig az alólirott hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlathoz az engedélyezett költségösszeg 5%-a bánatpénzként csatolandó. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek alólirott községi elöljáróság hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Azon pályázók, kik a szóban levő munkalat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni.

A munkalat elnyerője annak teljesítéséhez csakis oly anyagokat építhet be, melyek a magyar szent korona országai területén állítanak elő és termelteknek, a munkálathoz pedig magyar honos műszaki erőket, művezetőket és munkavezetőket és munkásokat köteles alkalmaztatni.

Munkát elnyerő vállalkozó köteles a munkák tartósságáért felülvizsgálat napjától számított 1 évig jótállani és letett 5% bánatpénzét 10%-os biztosítékra kiegészíteni. Alólirott községi elöljáróság a beérke-

zett ajánlatok között, az ajánlott árakra való tekintet nélkül, szabadon választhat.

Románpetres, 1911. évi március 10.

Knoll, jegyző. Kracsun, bíró.

338—3.3

3 számhoz kp. úl. 1911,

345—3.2

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselők választására jogosított polgárok 1912. évre érvénynyel bírandó névjegyzékének kiigazítása végett kiküldött összeíró küldöttség működését f. évi március 16-án d. u. 3 órakor a volt kir. törvényszéki épület esküdtzéki termében kezdi meg és munkálatát f. évi április 10-ig befejezni tartozik.

A küldöttség üléseit az említett helyen naponként délután 3—6 óráig tartja, mely ülések nyilvánosak.

Ez azzal létezik közhirrre, hogy a küldöttség előtt jogainak érvényesítése végett a választásra jogosított Nagybecskerek városi központi választmány területéhez tartozó polgárok személyesen is megjelenhetnek.

Együttal felhívatnak a közhatalóságok, intézetek, hogy miszerint a választásra jogosított személyzetüknek névjegyzékét az évi fizetés, életkor és lakhely pontos kitétele mellett f. évi március 30-ik napjáig alólirott központi választmányi elnökhöz, vagy pedig közvetlenül az összeíró küldöttség elnökéhez, Véghe Károly urhoz, beterjeszteni sziveskedjenek.

Nagybecskerek, 1911. évi március 11.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester, mint a közp. választmány elnöke. Mattanovics György, v. jegyző, mint a közp. választmány jegyzője

Szeged — nagykikinda — nagybecskerei egyesült h. é. vasut. — Érvényes: 1910. október hó 1-től.

Table with multiple columns for train routes (Oda/Vissza), station names (Szeged, Karlova, Nagybecskerek, Nagyikinda), and departure/arrival times. Includes sub-tables for motorcoach services and specific routes like Szeged-Karlova and Nagyikinda-Karlova.

Nagybecskereki Jóltevő-Egyesület.

MEGHIVÓ.

A Nagybecskereki Jóltevő-Egyesület f. évi április hó 2-án d. u. 2 órakor a Pest-szálloda nagytermében megtartja a

IV. rendes közgyűlését

melyre az egylet t. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Amennyiben ezen közgyűlésen az egyleti tagok határozatképes számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés folyó évi április hó 9-én délután 2 órakormugyanazon helyiségben, ugyanazon tárgysorozattal, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. A vezetőség jelentése s a zárószámadás beterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése s a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Egy elnök, két alelnök, egy pénztáros, 12 választmányi rendes tag, 3 választmányi póttag, 5 felügyelő-

bizottsági rendes tag és 2 felügyelő-bizottsági póttag választása.

5. Az alapszabályok megváltoztatására vonatkozó elvi határozathozatal.

6. Határozathozatal egy harmadik kör megalakítása iránt

7. Egyleti fekete zászló kérdése.

8. Indítványok.

Jegyzet. A tagsági könyvecske egyuttal igazolványul is szolgál s a közgyűlésen kívánatra felmutatandó.

(343-22)

Jegyzői alkalmaztatás.

Az üresedésben levő itteni körjegyzői állásból kifolyólag egy okleveles jegyző, aki lehetőleg kezdő egyén és nőtlen, a z o n n a l i belépésre 2-3 hónapra alkalmazást nyer.

Javadalmazása a megállapodástól tétetik függővé, de a napi 4 koronát nem haladhatja meg. Nincs kizárva, hogy az állást elfoglaló egyén itt a jövőjét is meg alapíthatja.

Szenthubert, 1911. évi március 17.

351-2.1

A helyettes körjegyző.

Narancs vörvörös catanai legeslegjobb minőségű, ötkilós postakosárra 280, eredeti kosárral 100 darabban 5.20, eredeti ládával 180, avagy 150 darabban 7 — korona, eredeti ládával 380 avagy 300 darabban 12 kor-ért. — **Muskátnarancs** vörpiros primissimó minőségű, szép nagyok, eredeti ládával, 100, avagy 80 drbbl 8 korona, eredeti ládával 200, avagy 160 darabban 12.50 kor. — **Sárga fajnarancs** mézédés, messinai ötkilós postakosárral 250, eredeti ládával 180, avagy 150 darabban 5.25 kor. eredeti ládával 300, avagy 200 darabban 10 korona. — **Citrom** elsőrendű, ötkilós postakosárral 220, eredeti ládával 180 darabban 5, eredeti 380, avagy 300 drbbl 9 korona. — **Karfiól** csodaszép fehér, ötkilós postakosárral 2.20, 10 kilós kosárral 3.60 eredeti kosárral 18 drbbl 4 korona. — **Maróni** római konzervált, tartós téliáru, ötkilós postakosárral 2.60, 25 kilós zsákkal 9 koronáért szállítja utánvétellel, bérmentlenül az **Agumen** déligyümölcs nagykereskedés Budapesten, Szarka utca 7. — **Tessék** előnyarjegyzéket kérni déligyümölcsökről. (210-3119)

Istvánvölgy község előjáróságától.

Hirdetmény.

Az istvánvölgyi körjegyzőség-nél egy a jegyzői teendőkből jártas irnok azonnal alkalmazást nyerhet.

Javadalmazása évi 800 kor. fizetés és a marhalevelek kiállításáért befolyó jövedelem, ami egy évben 200 kor-ra tehető.

A választás iránti intézkedések későbbben fognak megtétni.

Istvánvölgy, 1911 évi március 19.

Mihályfi Mihály,
körjegyző.

354-3.1

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

PILANGÓ VÉDJEGY

NAGYBECSKEREK.

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Benó Testvérek ezelőtt Kokits A. F.

divat-, rövid- játék- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Labdák, parfümök, harisnyák,
ingek, női ruhadiszek, ibolyák és
más kalapvirágok, kötött átmeneti
kabátok leánykáknak és felnőtteknek.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pontosan elintézzük. — Meg nem felelő áruk szivesen visszavétnek.

Külön cipőosztály:

Női R chevro félcipő	K. 6.70
Női R chevro magas fűzős	K. 7.80
Férfi erős strapa cipő	K. 7.50
Férfi R chevro és R box magas	K. 9.—
Tornacipők fiuknak	K. 3.—

Barna cipőkben szép választék.

|| Telefon 201.

Telefon 201.

6-87.65